

[Lasse Budtz]

han en række årsager til oppositionen mod våbnene. Vore allierede vil ikke have dem, skriver han meget fornuftigt. Produktionen vil øge faren for spredning og faren for, at de falder i hænderne på terrorister. Forhandlingerne om et internationalt forbud vil blive vanskeligere. Kemiske våben er ikke mere effektive end konventionelle. En aflysning af programmet vil spare os for 2,5 milliarder dollars. Og så slutter han med at sige: kemiske våben er afskyelige for os og vore allierede.

Det må vel siges at være klare ord.

Mindst lige så klart er et brev, som formanden for senatets bevillingskomité, senator Mark Hatfield, har sendt NATOs generalsekretær, Lord Carrington. Jeg har en kopi. Heri siges det, at kongressen specielt har ønsket planen om de kemiske våben accepteret af North Atlantic Council. Formuleringen er altså ikke en fejltagelse, hvad forsvarsministeren i øvrigt tidligere har påstået her i tinget. Den amerikanske NATO-ambasador har i en tale til en af kongressens underkomiteer sagt, at ministrene i rådet blot kan tage beslutningen, som ambassadørerne har truffet, til efterretning. Dette afviser senator Hatfield i sit brev til Lord Carrington meget klart. Han siger, at det er en uacceptabel afgørelse – brevet er skrevet den 13. maj – man ønsker netop den højeste autoritets afgørelse.

Under disse omstændigheder må vi naturligvis sige til regeringen, at den på de kommende ministermøder ganske klart må tage afstand ikke blot fra stationeringen af kemiske våben i Danmark, men også fra de såkaldte styrkemål, der omfatter kemiske våben. Regeringen kan ikke nøjes med blot at tage ambassadørernes flertalsbeslutning til efterretning, de kan ikke nøjes med »to note«, som det hedder på engelsk, at notere sig; hvad der er sket, hvilket den amerikanske regering har foreslået.

Men hvad der er meget afgørende i denne forbindelse, er, at den amerikanske kongres' flertal heller ikke ønsker, at det skal ske, hvilket klart fremgår af senator Hatfields brev.

Socialdemokratiet noterer med tilfredshed, at regeringen er enig med os på dette punkt – hvis vi kan stole på forsvarsministeren. Den 13. maj sagde ministeren – samme dag

som Hatfield sendte sit brev til Lord Carrington –:

Det, vi fra dansk side vil lægge vægt på, er, at vi ikke kan godtage det amerikanske styrkemål for så vidt angår de kemiske våben. Vi er ikke enige i, at tidspunktet nu er til at starte en sådan produktion, bl.a. under hensyntagen til de forhandlinger, der føres i Genève, og det synspunkt vil vi give udtryk for i forbindelse med ministermødet.

Det er god og klar tale fra forsvarsministerens side. Man kunne ønske, at udenrigsministeren talte lige så klart.

Socialdemokratiet deler den holdning, forsvarsministeren har givet udtryk for, og det gør den norske regering også, men det er i denne forbindelse helt afgørende, at folketingets holdning kommunikerer direkte til den amerikanske kongres, og det kan f.eks. lade sig gøre ved, at man sikrer sig, at den amerikanske regering overbringer de relevante personer i kongressen indholdet af den dagsorden, som vi vedtager i dag. Socialdemokratiet vil foreslå, at den lyder således:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget

- noterer med tilfredshed, at regeringen ikke kan godtage de amerikanske styrkemål for kemiske våben,
- tager afstand fra en ny produktion af kemiske våben og deres stationering i Danmark,
- anmoder regeringen om at fremføre disse synspunkter ved de kommende møder i Det nordatlantiske Råd og
- pålægger regeringen at drage omsorg for, at den danske holdning meddeles den amerikanske kongres, der har gjort finansieringen af kemiske våben afhængig af en accept i Det nordatlantiske Råd.

Folketinget går derefter over til næste sag på dagsordenen.«

Den amerikanske kongres har bedt os om at udtale os. Vi bør svare den amerikanske kongres. Det kan gøres ved vedtagelsen af denne dagsorden.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette forslag indgår nu i forhandlingen.